

Sochy a umělecká díla

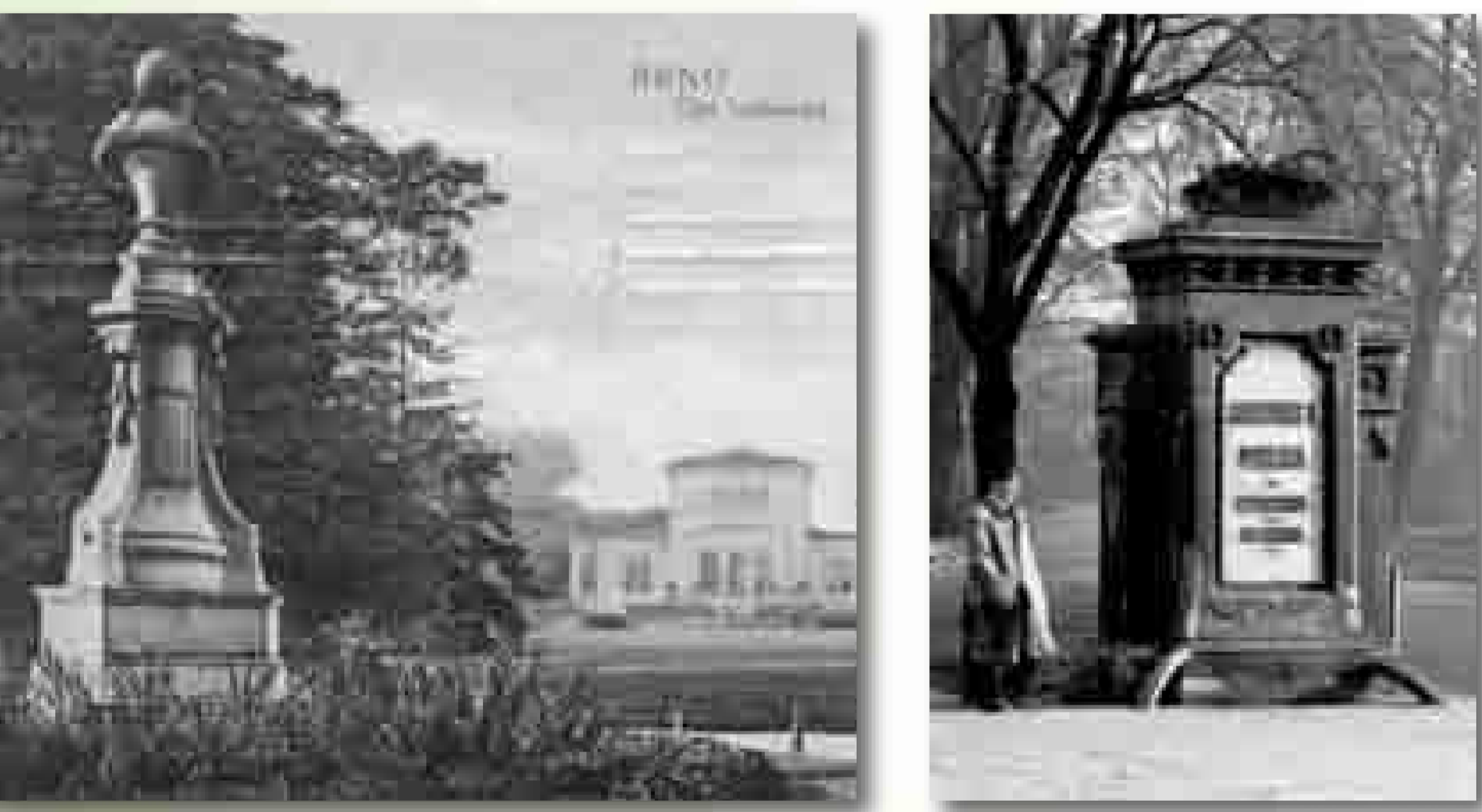
V lužáneckém parku najdeme také několik soch a pamětních desek, které mají vztah jak k samotnému parku, tak i k dějinám města Brna.

Nejstarší z nich je **kašna se sousoším Tří puttů** (andílků) poblíž budovy Střediska volného času. V roce 1860 ji vytvořil F. Melnitzký. Skupinová plastika stojí uprostřed organicky tvarované nádrže. Původně stříkala voda vzhůru z vrcholu sousoší, po rekonstrukci v roce 2000 tryská z podstavce.

Jen něco málo přes třicet let, v letech 1858–1919, stála v Lužánkách **busta císaře Josefa II.**, zakladatele parku. Jejím autorem byl Victor Oskar Tilgner. Busta z černého mramoru stála na vysokém bohatě členitém a zdobeném podstavci. Na jeho přední straně pod uavřinovým věncem v loubí z dubového listí byl vepsán nápis.

Císařovu bustu dnes připomíná **replika Josefova památníku** podle návrhu Ivana Otruby u vchodu do parku z Lidické ulice. Byla zde umístěna v roce 2001 při příležitosti 215. výročí zpřístupnění parku veřejnosti. Na čelní straně pískovcového soklu tvarově připomínajícího podstavec původního Josefova pomníku je z bronzových plastických písmen jméno Josephus II. Publico a letopočet MDCLXXXVI (1786). Nápis na bočních stranách oznamuje, že Park Lužánky byl založen císařem Josefem II. v roce 1786 a je prvním a nejstarším pro veřejnost přístupným městským sadem v Čechách a na Moravě.

Text vychází částečně z nápisu již neexistující **pamětní desky** odhalené v roce 1858. Obdélníková deska z bílého mramoru s kovovým plastickým nápisem byla vsazena do širokého zdobného sloupku vstupní brány. Roku 1919 byla odstraněna a dnes je nezvěstná.

V roce 1939 byla do Lužánek přemístěna z parku na náměstí 28. října **socha Josefa Merhauta** (1863–1907), dílo Emila Hlavici. Mramorová portrétní busta na kvádřovém podstavci z šedé žuly připomíná brněnského novináře, spisovatele a propagátora české divadelní tvorby.

U vchodu do parku z Lidické ulice stál v letech 1988–1990 **pomník Josefa Hybeše** (1850–1921), senátora, redaktora Rovnosti a organizátora dělnického hnutí na Moravě. Plastika z hrubě opracovaného trachytu v nadživotní velikosti od sochaře Miloše Axmana stála na nízkém podstavci o půdorysu pěticipé hvězdy. V podstavci byla vsazena obdélníková bronzová deska s nápisem.

Blízko vchodu do parku stojí od roku 2005 **alegorické sochy Obchodu** (muž) a **Tolerance** (žena) od sochaře Antonína Břenka, brněnského rodáka působícího převážnou část života ve Vídni. Obě postavy byly součástí monumentálního pomníku císaře Josefa II., který stál v letech 1892 až 1919 na Moravském náměstí a tvořil harmonický celek s Německým domem, tehdejší dominantou náměstí. Na masivním podstavci stála téměř čtyřmetrová socha císaře žehnajícího národům a přinášejícího náboženskou svobodu a osvobození od útlaku nevolnictví. Součástí kompozice byly i dvě další postavy. Mužská symbolizovala rozvoj průmyslu, obchodu, věd a umění, ženská představovala osvětenost a toleranci. Pomník byl 28. 9. 1919 násilně stržen, sochy na úpatí pomníku byly později přemístěny do Denisových sadů a následně po rekonstrukci parku umístěny v Lužánkách. Josefova socha je dnes v areálu Psychiatrické léčebny v Brně-Černovicích.

V roce 2009 byl u jednoho z nově vysazených stromů v parku umístěn **pamětní kámen věnovaný Dušanu Ždímalovi** (1945–2009), architektu, scenografovi a výtvarníkovi.

Lužánky

park s neopakovatelnou atmosférou

